

**UNIVERZITET U SARAJEVU
MAŠINSKI FAKULTET SARAJEVO**

**P R A V I L N I K
O Z A Š T I T I N A R A D U**

Sarajevo, 10.04.2008. godine

Na osnovu Zakona o zaštiti na radu («Službeni list SRBiH», broj: 22/90 i 36/90), i člana 177. Pravila Mašinskog fakulteta Sarajevo, Upravni odbor Mašinskog fakulteta Sarajevo, na sjednici održanoj 09.04.2008. godine, donio je

P R A V I L N I K O ZAŠTITI NA RADU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se jedinstveno sagledavanje mjera zaštite na radu usmjerenih na stvaranje bezbjednijih uslova rada zaposlenika i unapredjenje zaštite na radu Mašinskog fakulteta Sarajevo (u daljem tekstu: Fakultet).

Član 2.

Zaštita na radu u smislu ovog Pravilnika obuhvata skup mjera i aktivnosti usmjerenih na stvaranje uslova koji obezbjeđuju sigurnost na radu, sprečavanje i otklanjanje opasnosti i štetnosti koje mogu prouzrokovati povrede na radu, oboljenja i oštećenja zdravlja zaposlenika na radu ili u vezi sa radom kao i na čuvanju života, zdravlja i radne sposobnosti zaposlenika Fakulteta.

Član 3.

Ovim Pravilnikom posebno se reguliše: provodjenje mjera zaštite na radu, obaveze Fakulteta iz oblasti zaštite na radu, dužnosti i odgovornosti rukovodnih zaposlenika, prava i dužnosti zaposlenika u oblasti zaštite na radu, lična zaštitna sredstva i oprema periodični pregledi i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu i vrste i način vodjenja evidencije iz oblasti zaštite na radu.

Član 4.

Zaštita na radu obezbjeđuje se: zaposlenicima Fakulteta, studentima za vrijeme vježbi u laboratorijama, te angažovanim nastavnicima, asistentima i laborantima.

II MJERE ZAŠTITE NA RADU

Član 5.

1. Obaveze i prava Fakulteta

Fakultet je dužan obezbjeđiti zaposlenicima ostvarivanje njihovih prava iz oblasti zaštite na radu i stvoriti uslove za sprovođenje propisanih mjera zaštite na radu.

U tom smislu Fakultet ima sljedeće obaveze:

- da organizuje tako proces rada kojim se osigurava bezbjednost zaposlenika na radu, kao i da sprovodi i unapredjuje zaštitu na radu,
- da upozna zaposlenike sa uslovima rada, opasnostima i mjerama zaštite, kao i sa pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenika u vezi sa zaštitom na radu,
- da sprovodi propisane i utvrđene mjere zaštite na radu,
- da obezbjeđi zaposleniku korištenje i upotrebu ličnih zaštitnih sredstava i opreme,
- da vrši periodično preglede sredstava za rad,

- da za radna mjesta utvrdi uslove u pogledu zdravstvenog stanja i psihofizičkih sposobnosti zaposlenika,
- da zabrani upotrebu alkohola za vrijeme rada, odnosno rad zaposlenika pod dejstvom alkohola i drugih narkotika koji smanjuju radnu sposobnost,
- da obezbijedi finansijska sredstva za sprovođenje zaštite na radu.

2. Obaveze i prava zaposlenika

Član 6.

Zaposlenik ima pravo i dužnost da se služi svim zaštitnim napravama, sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu, da ih namjenski koristi, da pažljivo sa njima rukuje i da ih održava u ispravnom stanju.

Član 7.

Zaposlenik je dužan da poslove na radnom mjestu obavlja sa punom pažnjom radi obezbjeđenja svog života i zdravlja kao i života i zdravlja ostalih zaposlenika.

Član 8.

Zaposlenik je dužan da se pridržava mjera zaštite na radu i da se brine o sprovođenju i unapređenju zaštite na radu.

Radi zaštite svojih prava iz oblasti zaštite na radu, zaposlenik se može neposredno obratiti nadležnom organu inspekcije rada.

Član 9.

Prije raspoređivanja zaposlenika na poslove radi čijeg je vršenja zasnovao radni odnos, kao i prije raspoređivanja na druge poslove sa izmjenjenim uslovima rada zaposlenik ima pravo da se upozna sa uslovima rada, opasnostima i štetnostima na radnom mjestu i propisanim mjerama zaštite na radu.

Član 10.

Zaposlenik je dužan da odmah prijavi sve zapažene nedostatke, kvarove i druge pojave koje bi mogle ugroziti bezbjednost na radu.

Prijava može biti pismena ili usmena, a podnosi se neposrednom rukovodiocu.

Član 11.

Zaposlenik je dužan da prijavi svaku povredu na radu u roku od 24 sata od časa kada se desila povreda i to bez obzira na težinu povrede.

Zaposlenici koji imaju izvjesne zdravstvene nedostatke i boluju od bolesti koje se teško mogu ili uopšte ne mogu utvrditi ljekarskim pregledom, dužni su ove nedostatke bolesti prijaviti prilikom stupanja na posao, odnosno poslije, kao se pojave u toku zaposlenja.

Član 12.

Zaposlenik mlađji od osamnaest godina ne može se rasporediti na teške poslove, odnosno poslove koji bi mogli štetno uticati na njegovo zdravlje i psihofizički razvoj. Ovom zaposleniku ne može se narediti prekovremeni ili noćni rad.

Zaposlenica za vrijeme trudnoće ne može se rasporediti na teške poslove, odnosno poslove koji su štetni po njeno zdravlje.

Na osnovu mišljenja ljekara zaposlenica se za vrijeme trudnoće raspoređuje na lakše poslove, odnosno poslove koji nisu štetni po njeno zdravlje, a koji odgovaraju njenoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima.

Zaposlenici za vrijeme trudnoće ne može se narediti prekovremeni rad i rad noću.

Član 13.

Zaposlenik sa preostalom radnom sposobnošću i zaposlenici kod kojih je došlo do izmjenjene radne sposobnosti imaju pravo da se rasporede na druge odgovarajuće poslove ukoliko Fakultet ima mogućnost za takvo raspoređivanje.

Član 14.

Zaposlenik ima pravo da odbije da radi ako mu prijete neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu preduzete mjere zaštite na radu.

U ovakvim slučajevima moraju se odmah preduzeti mjere za otklanjanje nedostataka, a zaposlenik se za to vrijeme može rasporediti da vrši poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi i radnim sposobnostima stečenim radom.

Član 15.

Ukoliko zaposlenik ne sprovodi i ne pridržava se propisanih mjera zaštite na radu, čini težu povredu radne dužnosti.

III ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE NA RADU

Član 16.

Lice koje je zaduženo za poslove zaštite na radu, naročito je obavezno da:

- učestvuje u izradi normativnih akata zaštite na radu,
- organizuje periodične preglede sredstava za rad, mašina i uređaja, kao i uslove radne sredine u radnim prostorijama, laboratorijama i učioničkom prostoru,
- upućuje zaposlenike na periodične ljekarske preglede,
- vrši kontrolu primjene mjera zaštite na radu,
- vodi propisane evidencije iz oblasti zaštite na radu,
- obavještava inspekciju rada o svakoj teškoj povredi, kolektivnoj nesreći, smrtnom slučaju, profesionalnom oboljenju kao i o svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život zaposlenika na radu,
- podnosi prijave za pokretanje postupka za povredu radne obaveze zbog nepridržavanja mjera zaštite na radu.

Član 17.

Zaposlenici imaju pravo i dužnost da se stalno obučavaju iz oblasti zaštite na radu.

Za provodjenje obuke i provjere znanja iz oblasti zaštite na radu može se imenovati stručna Komisija ili poslove povjeriti ovlaštenoj stručnoj ustanovi iz oblasti zaštite na radu

IV POVREDE NA RADU

Član 18.

Povredom na radu smatra se svaka povreda prouzrokovana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili hemijskim dejstvom, kao i povreda prouzrokovana naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je takva povreda vezana za obavljanje poslova na radnom mjestu, na putu do mjesta rada i obrnuto i na putu radi izvršavanja službenih zadataka.

Član 19.

Svaku povredu zaposlenik je obavezan da prijavi neposrednom rukovodiocu u roku od 24 sata od časa kada se povreda dogodila.

Ako zbog težine povrede zaposlenik nije u mogućnosti da sam prijavi povredu, obavezan je da to učini neposredni rukovodioc, odnosno lice koje se zateklo na mjestu događaja.

Neposredni rukovodilac je dužan da u slučaju teže povrede na radu ili kolektivne nesreće, obezbjedi mjesto na kojem je došlo do povrede da ostane u stanju u kojem se nalazilo prilikom povrede zaposlenika, dok inspekcijски organi ne izvrše uvidjaj i utvrde izvore i uzroke povrede.

Član 20.

Fakultet je obavezan da u roku od tri dana dostavi fondu zdravstvene zaštite prijavu o nesreći na poslu na odgovarajućim obrascima.

V LIČNA ZAŠTITNA SREDSTVA I OPREME

Član 21.

Zaposleniku koji je pri obavljanju poslova izložen odredjenim vrstama opasnosti i štetnosti koje se ne mogu nikakvim drugim mjerama zaštite na radu otkloniti, obavezno se moraju obezbjediti odgovarajuća sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu.

Član 22.

Pravo na korištenje ličnih zaštitnih sredstava i opreme zaposlenik stiče stupanjem na rad.

Zaposlenici su dužni da dobijena lična zaštitna sredstva i opremu upotrebljavaju shodno uputama, da ih održavaju u ispravnom stanju i čistoći, da ih strogo namjenski koriste, da njima pažljivo rukuju kao i da ih ne zamjenjuju sa drugim zaposlenicima.

Na kojim se poslovima upotrebljavaju lična zaštitna sredstva, vrsta zaštitnih sredstava i rok njihovog trajanja propisano je u tabelarnom dijelu ličnih zaštitnih sredstava, a koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 23.

Lice zaduženo od strane dekana dužno je stalno pratiti stanje zaliha ličnih zaštitnih sredstava i opreme i o tome pravovremeno obavještavati dekana u cilju blagovremene nabavke istih.

Član 24.

Lična zaštitna sredstva i opremu daju se zaposlenicima na upotrebu u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, vodeći računa o rokovima trajanja i vremenskim zaduženjima tih sredstava.

O izdatim ličnim sredstima i opremi vodi se evidencija - kartoteka.

U karton se upisuju podaci:

- ime i prezime korisnika,
- stručna sprema,
- organizaciona jedinica,
- poslovi, odnosno radni zadaci koje korisnik sredstava obavlja,
- vrsta sredstava i opreme za ličnu zaštitu,
- datum izdavanja,
- datum zaduženja.

Član 25.

U slučajevima kada zaposlenik izgubi ili namjerno ošteti lično zaštitno sredstvo i opremu prije utvrdjenog isteka roka trajanja, zaposlenik je dužan neotpisani dio tog sredstva nadoknaditi.

Član 26.

U laboratorijama, radionicama i portirnici na vidljivim i lako pristupačnim mjestima moraju biti postavljene ormarići sa potrebnim sanitetskim materijalom za pružanje prve pomoći.

Ormarići moraju biti ofarbani bijelom bojom, a na prednjoj strani označeni znakom crvenog krsta.

Na ormariću moraju biti označeni brojevi telefona:

- stanice hitne pomoći,
- vatrogasne službe,
- službe organa MUP-a.

Član 27.

Ormarići prve pomoći moraju se namjenski koristiti i dopunjavati.

VI INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 28.

Inspeksijski nadzor nad izvršavanjem zakonskih i drugih propisa iz oblasti zaštite na radu i odredaba ovog Pravilnika vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcije rada.

Član 29.

Fakultet je dužan nadležnom inspektorima rada omogućiti nesmetan rad i staviti mu na raspolaganje traženu dokumentaciju i pružiti potrebne informacije, te obezbjediti prisustvo lica koje on bude tražio.

Član 30.

Fakultet je dužan pismeno izvjestiti nadležnog inspektora o izvršenju rješenja inspektora u roku od 8 (osam) dana od dana isteka roka za otklanjanje nedostataka, odnosno nepravilnosti.

Član 31.

Protiv rješenja nadležnog inspektora rada može se izjaviti žalba u roku od 8 (osam) dana od dana prijema rješenja.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Fakulteta.

Član 33.

Pravilnik se može mijenjati i dopunjavati na način i po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Član 34.

Tumačenje ovog Pravilnika daje Upravni odbor Fakulteta.

PREDSJEDNIK
UPRAVNOG ODBORA

Hvira Kadrić, dipl.ing.

Broj: 06-46-757 /08
Sarajevo, 16.04. 2008. godine

TABELA LIČNE RADNE I ZAŠTITNE OPREME

Naziv radnog mjesta	Naziv opreme	Vrijek trajanja
1. PORTIRI	radna uniforma-komp.obezbjedjenje košulja (2 kom.) cipele kožne (niske) 1 par čizme duboke (gumene) 1 par kišna kabanica (1 kom.) peškir zaštitne rukavice pasta za ruke (sapun) svjetiljka	3 godine 2 godine 2 godine 4 godine 4 godine 2 godine 1 godina 1 mjesec 2 godine
2. SPREMAČICE	radni mantil – diolen cipele plitke (gum.džon) ili borosane rukavice gumene peškir kapa ili marama sapun pasta za ruke	2 godine 1,5 godina 2 mjeseca 1 godina 2 godine 1 mjesec 1 mjesec
3. KURIR	kišna kabanica cipele niske sa gumenim džonom torba	2 godine 1 godina 3 godine
4. LABORANTI	radni mantil rukavice kožne rukavice tehničke peškir pasta za ruke gumene čizme	2 godine 1 godina 1 godina 1 godina 2 mjeseca 4 godine
5. DOMAR	radni mantil rukavice kožne rukavice tehničke peškir pasta za ruke gumene čizme	2 godine 1 godina 1 godina 1 godina 2 mjeseca 4 godine
6. RADNICI NA ODRŽAVANJU	radni mantil rukavice kožne rukavice tehničke peškir pasta za ruke gumene čizme	2 godine 1 godina 1 godina 1 godina 2 mjeseca 4 godine